

HUMANISTISKA FAKULTETEN

Humanistiska fakultetskansliet
Handläggare Anna Nordling, kanslichef

2016-03-15
Ku2015/02515/KL

VR 2015/138

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Göteborgs universitets remissvar på betänkandet Ny Museipolitik, SOU 2015:89

Göteborgs universitet (GU) har som myndighet under regeringen anmodats yttra sig över rubricerad remiss. Institutionen för historiska studier vid Humanistiska fakulteten har inkommit med synpunkterna nedan.

GU instämmer i betänkandets analys och stöder huvuddelen av förslagen med de undantag som lyfts fram nedan.

Vi instämmer särskilt i

10.2, att det behövs en *ny inriktning* för den statliga museipolitiken som i alltför hög grad har präglats av detaljstyrning i enskildheter och därmed ofta utgått från rådande tidsanda,

10.3, att det införs en *museilag* med syfte att slå fast *museernas fria ställning som kunskapsinstitutioner i samhället* så att de står fria från hindrande åtgärder som, av ideologiska eller andra skäl syftar till att inskränka verksamheten och har en fri ställning i förhållande till den politiska beslutnivån,

10.3.5, att museerna ska *bidra till forskning och annan kunskapsuppbyggnad*,

10.3.6, förslaget att skapa *möjligheter att gallra arkeologiskt material*, som är en såväl viktig som efterlängtd reform, samt

10.6.1, förslaget om att *driva museibutiker med vinst och att använda inkomsterna i övrig verksamhet*. Vår uppfattning är dessutom att det är önskvärt att museernas ges utvidgade möjligheter att "förvaruliga" sin verksamhet. Det gäller särskilt frågor om avgifter vid guidning och annan publik verksamhet.

Vi ställer oss tveksamma till följande:

10.3.1, 10.4: Den museilag som föreslås är särskilt viktig och framåtsyftande när det gäller museer med kommuner och stiftelser som huvudmän, och i mindre grad för regionala och statliga museer. Vi ställer oss alltså tveksamma till huruvida implementeringen av reformen och genomförandet av en museilag kommer att få *avsedd effekt när det gäller kommunala och*

kanske även vissa regionala museer. Eftersom utredningen inte behandlar problematiken med den fragmentariska strukturen inom huvudmannaskapet i svensk museiorganisation riskerar förslaget om lagstiftning att inte få avsedd effekt.

10.3.8: Förslaget om att *reglera att alla museer inom det allmänna museiväsendet skall samverka* har ett gott syfte, men vi ställer oss tveksamma till huruvida en reglering verkligen kan uppnå målet. Här föreligger fortfarande alltför många försvårande strukturer. En sådan är den ovan nämnda fragmentariska huvudmannastrukturen som skapar onödiga och ofta destruktiva konfliktytor.

10.5: Vi är tveksamma till förslaget om att inrätta in *ny myndighet*, Myndigheten för museer och utställningar. De funktioner som denna myndighet skulle ha är bland annat att följa upp verksamheten och fördela bidrag till museisektorn. Enligt vår mening motverkar inrättandet av en sådan myndighet i själva verket huvudtanken med reformen. Om Riksutställningar avvecklas skulle de medel som frigörs istället kunna användas till en gemensam pott för museer att söka för olika typer av utställnings- och forskningsprojekt. Den nämnd som bedömer sådana ansökningar kan med fördel utses för varje ansökningstillfälle. Dessutom kunde det ske i samverkan med universiteten som eventuellt också kunde bidra till finansieringen.

För Göteborgs universitet

Christer Ahlberger, professor i historia
Institutionen för historiska studier
christer.ahlberger@history.gu.se